

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๗/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๑๑/๒๕๖๖

วันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๘ คณะรัฐมนตรี โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า
“ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคง
ในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนด
ให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้”

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
ให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๒ บัญญัติว่า “พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับ
ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป” และมาตรา ๓ บัญญัติว่า “ให้ยกเลิกความใน
มาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย
พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด
หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓
มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป”

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดกระบวนการตรา
พระราชกำหนด โดยบทบัญญัติลักษณะนี้ได้มีการบัญญัติเป็นครั้งแรกในพระราชบัญญัติธรรมนูญ

การปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕ (มาตรา ๒๙) และได้บัญญัติทำนองเดียวกันในรัฐธรรมนูญทุกฉบับซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจในการตรากฎหมายของฝ่ายบริหาร ซึ่งได้แก่พระราชกำหนด ทั้งนี้ การตรากฎหมายดังกล่าวจะกระทำได้ในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เท่านั้น การบัญญัติในลักษณะดังกล่าวเป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับหลักที่ใช้กันอยู่ในนานาประเทศ กล่าวคือ ในการตรากฎหมายซึ่งตามปกติจะต้องได้รับคำแนะนำหรือยินยอมจากฝ่ายนิติบัญญัติเสียก่อน กระบวนการตรากฎหมายดังกล่าวใช้ระยะเวลาสั้น อีกทั้งฝ่ายนิติบัญญัติอาจปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของฝ่ายบริหาร ดังนั้น ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ การใช้กระบวนการตรากฎหมายตามปกติย่อมส่งผลทำให้ไม่ทันต่อเหตุการณ์หรืออาจเกิดความเสียหายได้ ทุกประเทศจึงยอมให้ฝ่ายบริหารสามารถตรากฎหมายออกมาใช้บังคับไปพลางก่อนได้ โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ ได้กำหนดเงื่อนไขในการตราไว้ กล่าวคือ จะตราได้เฉพาะในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ และต้องให้ฝ่ายนิติบัญญัติตรวจสอบและให้ความเห็นชอบในภายหลัง

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีเจตนารมณ์ในการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย เนื่องจากการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงที่ไม่อาจกระทำได้ในสถานการณ์ใด ๆ ดังนั้น เพื่อยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย สมควรกำหนดฐานความผิดมาตรการป้องกันและปราบปราม และมาตรการเยียวยาผู้เสียหาย ตลอดจนมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ โดยมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เมื่อพระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ จึงมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แต่ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารซึ่งมีหน้าที่บังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ ที่กำหนดให้รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ ในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖ อันเป็นการขยาย

ระยะเวลาในการมีผลใช้บังคับของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการทรมานและการกระทำบุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดมาตรการป้องกัน
การทรมานและการกระทำบุคคลสูญหาย ซึ่งรวมถึงการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการควบคุมตัว
ต้องบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวและแจ้งให้พนักงานอัยการและพนักงานฝ่ายปกครองในท้องที่
ทราบโดยทันที ซึ่งขณะนี้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบได้มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตาม
มาตรการดังกล่าวในระดับหนึ่งแล้ว โดยได้จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็น ตลอดจนฝึกอบรมความรู้
และทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวางระเบียบและแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างชัดเจน
เหมาะสม เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยี
ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำบุคคลสูญหาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ แต่โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน
และการกระทำบุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖
ในขณะที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติการตามกฎหมาย
และหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบการควบคุมตัว ยังมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความพร้อม
ด้านงบประมาณ การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบังคับใช้
พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความละเอียด ซับซ้อน และมีผลกระทบต่อความปลอดภัย
ในชีวิตและร่างกายของประชาชนโดยตรง รวมถึงส่งผลให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อสาธารณะ หากมีการ
ใช้บังคับกฎหมายในขณะที่หน่วยงานยังไม่มีความพร้อม จะทำให้การเฝ้าระวังและการเก็บรวบรวมและ
บันทึกพยานหลักฐานในระหว่างการควบคุมตัวของเจ้าหน้าที่ที่มีความไม่สมบูรณ์ ซึ่งอาจทำให้เป็นประเด็น
โต้แย้งในชั้นการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ส่งผลให้การจับกุม การบังคับใช้กฎหมาย
ขาดประสิทธิภาพ และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ซึ่งจะเป็น
ผลร้ายแรงต่อสังคมและความปลอดภัยสาธารณะอย่างร้ายแรง อีกทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่มีทรัพยากร
ในการปฏิบัติงานที่พร้อมยังต้องเสี่ยงต่อการถูกดำเนินคดีทั้งทางอาญาและทางวินัยอีกด้วย ข้อเท็จจริง
ดังกล่าวถือเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษา
ความปลอดภัยของประเทศและความปลอดภัยสาธารณะ จึงสมควรขยายกำหนดเวลาในการมีผลใช้บังคับ
ของบทบัญญัติเพียงเฉพาะในมาตราที่เกี่ยวข้องกับการใช้กล้องบันทึกภาพและเสียงในขณะการควบคุมตัว
เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบการควบคุมตัวได้เตรียม
ความพร้อมในด้านอุปกรณ์และบุคลากรสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ตลอดจนให้มี

การวางหลักเกณฑ์และมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นประโยชน์ต่อการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของประชาชนอย่างแท้จริง

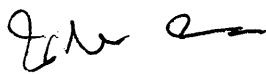
เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ในการตราพระราชกำหนดดังกล่าวของฝ่ายบริหารประกอบข้อเท็จจริง ตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม ความเห็นและข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเอกสารประกอบ จะเห็นได้ว่าการที่ฝ่ายบริหารตราพระราชกำหนดดังกล่าวอันเป็นการขยายกำหนดเวลาในการมีผลใช้บังคับของ บทบัญญัติเพียงเฉพาะในมาตราที่เกี่ยวข้องกับการใช้กล้องบันทึกภาพและเสียงในขณะการควบคุมตัว กล่าวคือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ หมวด ๓ การป้องกันการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๕ โดยมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการควบคุมตัว เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องบันทึกภาพ และเสียงอย่างต่อเนื่องในขณะจับและควบคุมจนกระทั่งส่งตัวให้พนักงานสอบสวนหรือปล่อยตัวบุคคล ดังกล่าวไป เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถกระทำได้ ก็ให้บันทึกเหตุนั้นเป็นหลักฐานไว้ในบันทึก การควบคุมตัว” วรรคสอง บัญญัติว่า “การควบคุมตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ แจ้งพนักงานอัยการและนายอำเภอในท้องที่ที่มีการควบคุมตัวโดยทันที สำหรับในกรุงเทพมหานครให้แจ้ง พนักงานอัยการและผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง หากผู้รับแจ้งเห็นว่า มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ให้ผู้รับแจ้งดำเนินการตามมาตรา ๒๖ ต่อไป” มาตรา ๒๓ บัญญัติว่า “ในการควบคุมตัว เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวโดยอย่างน้อย ต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (๑) ข้อมูลอัตลักษณ์เกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว เช่น ชื่อ นามสกุล หรือตำหนิรูปพรรณ (๒) วัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว และข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ทำการควบคุมตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ดังกล่าว จะต้องระบุถึงสถานที่ปลายทางที่รับตัว ผู้ถูกควบคุมตัว รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการย้ายนั้น (๓) คำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และเหตุแห่ง การออกคำสั่งนั้น (๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ออกคำสั่งให้ควบคุมตัว (๕) วัน เวลา และสถานที่ของ การปล่อยตัวผู้ถูกควบคุมตัว และผู้มารับตัวผู้ถูกควบคุมตัว (๖) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจของ ผู้ถูกควบคุมตัว ก่อนถูกควบคุมตัว และก่อนการปล่อยตัว ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย ระหว่างการควบคุมตัว จะต้องระบุถึงสาเหตุแห่งการตายและสถานที่เก็บศพ (๗) ข้อมูลอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อป้องกันการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย” มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ ของผู้ถูกควบคุมตัว ผู้มีส่วนได้เสียโดยชอบด้วยกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ถูกควบคุมตัว เช่น

ญาติ ผู้แทนหรือทนายความ หรือคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ มีสิทธิร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๓” วรรคสอง บัญญัติว่า “หากเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว ผู้ร้องขอมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่ตนเองมีภูมิลำเนา ศาลอาญาหรือศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่เชื่อว่าการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือพบเห็นผู้ถูกกระทำให้สูญหายครั้งสุดท้าย แล้วแต่กรณี เพื่อให้ศาลสั่งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้” วรรคสาม บัญญัติว่า “ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๓ ให้แก่ผู้ร้องขอได้ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูล ผู้ร้องขออาจอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์คำสั่งศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด” และมาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบหรือศาลอาจไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๓ หากผู้นั้นอยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมาย โดยเป็นผู้อยู่ในอำนาจศาล และการเปิดเผยดังกล่าวอาจละเมิดต่อความเป็นส่วนตัวหรือก่อให้เกิดผลร้ายต่อบุคคล หรือเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา” ซึ่งเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำที่บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยปรากฏเหตุว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบการควบคุมตัว ยังมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการควบคุมตัวต้องบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องในขณะที่จับและควบคุมตัวจนกระทั่งส่งตัวให้พนักงานสอบสวนหรือปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวไป ต้องบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวและแจ้งให้พนักงานอัยการและพนักงานฝ่ายปกครองในท้องที่ทราบโดยทันที รวมถึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลของผู้ถูกควบคุมตัว ทำให้สามารถตรวจสอบการทำงานที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการควบคุมตัวได้ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการทรมานและกระทำที่บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเป็นมาตรการที่กำหนดบทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมในระดับหน่วยปฏิบัติงานขึ้นใหม่ ซึ่งไม่สามารถจัดทำงบประมาณรองรับการดำเนินการตามกฎหมายได้ทันตามกรอบระยะเวลาที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ด้วยเหตุที่มีการเพิ่มเรื่องการบันทึกภาพและเสียงในขณะที่จับและควบคุมตัวในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยมิได้แก้ไขเพิ่มเติมวันใช้บังคับ และได้มีการประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา อันก่อให้เกิดปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติของพนักงานฝ่ายปกครอง

และเจ้าหน้าที่ตำรวจหลายประการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๖ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แจ้งปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามกฎหมายจากปัญหาด้านการจัดเตรียมงบประมาณสำหรับการจัดหาอุปกรณ์และจัดทำระบบหรืออุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลซึ่งไม่ได้กำหนดอยู่ในแผนหรือรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมถึงขั้นตอนดำเนินการจัดหาโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งต้องใช้ระยะเวลา ตลอดจนยังไม่มีระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติอันเป็นมาตรฐานกลางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ ซึ่งหากมีการใช้บังคับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ตามกำหนดเวลาเดิมย่อมส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของประชาชนโดยตรง ไม่สามารถนำไปปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายได้ตามเจตนารมณ์ได้ และยังส่งผลกระทบต่อ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมและความปลอดภัยสาธารณะ เนื่องจากผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดอาจยกเอาเหตุแห่งความไม่พร้อมของเจ้าหน้าที่ของรัฐขึ้นเป็นข้อโต้แย้งหรือข้อต่อสู้ในกระบวนการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดว่าเป็นการจับหรือควบคุมตัวที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อให้หลุดพ้นจากการควบคุมตัวหรือความรับผิด และทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเสี่ยงต่อการถูกดำเนินคดีทั้งทางอาญาและทางวินัย ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่กล้าตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่จับหรือควบคุมตัวบุคคลผู้กระทำความผิดหรือต้องสงสัยว่ากระทำความผิด ทำให้การดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดและการบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดนำมาซึ่งการเพิ่มขึ้นของปัญหาอาชญากรรมทำให้เกิดผลกระทบร้ายแรงต่อสังคมและความปลอดภัยสาธารณะ บั่นทอนความปลอดภัยของประเทศ จึงมีความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประเทศต้องยับยั้งและป้องกันมิให้เกิดสภาวะการณดังกล่าว โดยการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขยายกำหนดเวลาการมีผลใช้บังคับของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ออกไปชั่วคราวหนึ่งตามความจำเป็น คือ ให้มีผลใช้บังคับในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจับและการควบคุมตัวได้เตรียมความพร้อมในด้านอุปกรณ์และบุคลากรสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ตลอดจนให้มีการวางหลักเกณฑ์และมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เป็นประโยชน์ต่อการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของประชาชนอย่างแท้จริง ประกอบกับการขยายระยะเวลาดังกล่าวตามพระราชกำหนดเป็นแต่เพียงการขยายระยะเวลาในการมีผลใช้บังคับของบทบัญญัติเพียงเฉพาะในมาตราที่เกี่ยวข้องกับการใช้กล้องบันทึกภาพและเสียงในขณะการควบคุมตัวตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ เท่านั้น มิได้มีผลเป็นการขยายระยะเวลาในการมีผลใช้บังคับของบทบัญญัติทั้งหมดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ การทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้นุคคลสูญหายจะกระทำมิได้ มาตรการในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังคงได้รับความคุ้มครอง ทั้งในส่วนของการกำหนดฐานความผิดและบทกำหนดโทษ รวมถึงมาตรการเยียวยาผู้เสียหายจากการกระทำทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย ตลอดจนมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงเป็นไปเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศหรือความปลอดภัยสาธารณะ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ